

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Groningen haar op 22 juni 2007 heeft blootgesteld aan een levensgevaarlijke situatie door haar te sommeren om haar auto op de vluchtstrook naast de snelweg te parkeren, terwijl het verkeer langs haar auto raasde.

Verzoekster klaagt er voorts over dat de ambtenaar, na inname van haar autopapieren, tien minuten is weggebleven, en haar daarbij op deze gevaarlijke plaats achterliet.

Verzoekster klaagt verder over het advies dat de Klachtenadviescommissie voor de politieregio Groningen naar aanleiding van het onderzoek naar haar klacht aan de korpsbeheerder heeft uitgebracht.

Zij klaagt er met name over dat:

in het advies van de commissie slechts wordt gesteld dat verzoekster heeft gemeld de klacht te willen intrekken indien het korps de gevraagde schadevergoeding zal betalen, zonder hierbij de reden te vermelden;

in het advies van de commissie slechts is vermeld dat verzoekster de klacht schriftelijk heeft willen afdoen, zonder hiervan de reden te vermelden.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 22 juni 2007 reed verzoekster op de verkeersweg A7 ter hoogte van Hoogezand. Op deze weg vonden wegwerkzaamheden plaats. Een motoragent van het regionale politiekorps Groningen constateerde dat verzoekster met te hoge snelheid reed, gaf haar een stopteken en dirigeerde haar naar de afrit, die met rood-witte markeringen was aangegeven. De motoragent schoof een markeringsbord opzij, zodat zij hierachter kon stilhouden. Haar werd gevraagd even te wachten. De motoragent is vervolgens naar zijn dienstmotor gelopen, en heeft daar een aankondiging van beschikking uitgeschreven vanwege overschrijding van de maximumsnelheid ter plaatse.

Hij is naar verzoekster teruggelopen, en heeft deze beschikking uitgereikt, waarna verzoekster haar weg kon vervolgen.

2.1. In een brief van 17 juli 2007, gericht aan de officier van justitie te Groningen, maakten verzoekers (verzoekster en haar echtgenoot) bezwaar tegen de aan verzoekster opgelegde sanctie. Ook achten zij het onjuist dat de motoragent verzoekster in een levensgevaarlijke situatie had gebracht, en dat de ambtenaar, na inname van haar autopapieren, tien minuten was weggebleven, en haar daarbij op deze gevaarlijke plaats

had achtergelaten.

Zij tekenden aan dat de situatie ter plaatse levensgevaarlijk was, omdat het verkeer langsaasde, en verzoekster, die in een (lage) Jaguar zat, op die plek onvoldoende zichtbaar was voor het achteropkomende verkeer. Het verkeer dat tussen de rood-witte paaltjes door moest rijden werd bovendien door de stilstaande auto in verwarring gebracht, aldus verzoekers. Verzoekers verzochten om betaling van een bedrag van € 2000 aan smartengeld voor de door verzoekster doorgemaakte angst. Zij stelden hierbij dat zij geen telefonisch contact wensten, maar de voorkeur gaven aan een schriftelijke afhandeling.

2.2. Nadat de politie de klacht van verzoekers op 25 juli 2007 schriftelijk had bevestigd, en was uiteengezet waarom de politie verzoekers - omwille van een zorgvuldig klachtonderzoek - toch zou benaderen voor een toelichting, verzocht de leidinggevende van de motoragent verzoekers op 23 augustus en op 31 augustus 2007 telefonisch met hem in contact te treden teneinde de klacht te kunnen toelichten. Zo verzoekers geen contact zouden opnemen, zou zijn advies ten behoeve van de klachtencommissie gebaseerd worden op informatie uit het eigen interne onderzoek van de politie.

2.3. Verzoekers reageerden op 30 augustus 2007 en herhaalden de voorkeur voor een schriftelijke afhandeling van de kwesties.

Zij stelden in deze brief voorts:

"Mocht een en ander vanwege de zwaarte van de klacht 'het in levensgevaar brengen van mijn vrouw' de verdere promotiekansen van de betrokken motoragent onevenredig zwaar beperken, kunnen wij genoegen nemen met betaling door uw korps van de gevraagde schadevergoeding. Onder die voorwaarde kunnen wij vervolgens de klacht intrekken."

2.4. In het kader van het klachtonderzoek legde de motoragent zijn bevindingen vast in een proces-verbaal. Hierin staat vermeld, dat de bewuste dag wegwerkzaamheden plaatsvonden aan de rijbaan van de autosnelweg A7. Dit was de rijbaan in de rijrichting Zuidbroek richting Groningen. In verband met deze werkzaamheden was de rijbaan ter plaatse door middel van een tijdelijke metalen vangrail en met behulp van rood-witte wegmarkeringsborden gesplitst in twee afzonderlijke rijstroken. Dat werd ter hoogte van de toerit Zuidbroek duidelijk aangegeven met een elektronisch signaleringsbord met dwangpijlen naar links en naar rechts. De maximumsnelheid ter plaatse was 70 kilometer per uur, dit werd aangegeven met verkeersborden. Ook de plaats van de controle was duidelijk aangegeven, en beveiligd met waarschuwingsborden en markerings- en signaleringsborden.

De motoragent had verzoekster een stopteken gegeven, en een markeringsbord opzij geschoven, zodat de auto hierachter kon parkeren op een stuk afgezette rijstrook waar de (asfalterings)werkzaamheden nog niet waren begonnen. De auto van verzoekster en de

motoragent stonden hier niet op de rijstrook waar het doorgaande verkeer reed, en zo ontstond voor de verbalisant een werkplek waar hij de bestuurster kon aanspreken op een veilige manier, en het overige verkeer niet werd gehinderd. De motoragent stelde dat van een levensgevaarlijke situatie geen sprake was: betrokkene stond niet meer op de rijbaan, en stond op een strook waar geen verkeer reed. Het achterop komende verkeer reed links bij betrokkene langs en/of sloeg rechtsaf de uitvoegstrook op, om de A7 te verlaten. Hij benadrukte dat het leven van verzoekster niet in gevaar was gebracht, maar dat de gekozen plaats een veilige plek was om verzoekster te laten wachten en om de zaak af te handelen.

Hij verklaarde voorts dat hij hooguit 3 à 4 minuten was weggeweest, in welke tijd hij naar zijn dienstmotor was gelopen en een aankondiging van beschikking had uitgeschreven.

2.5. Het onderzoek dat de politie naar de klacht van verzoekers had ingesteld, mondde uit in een advies van 13 september 2007 aan de korpschef.

Hierin stond dat verzoekers ten aanzien van de opgelegde beschikking bezwaar moesten maken bij de officier van justitie, dat de klacht over de handelwijze van de motoragent ongegrond werd geacht, en dat het verzoek om schadevergoeding werd voorgelegd aan de juridische afdeling van het korps.

Aangezien verzoekers geen persoonlijk contact wensten, was er geen sprake van een compleet klachtonderzoek. Om die reden werd de korpschef geadviseerd om de klacht voor een verdere beoordeling voor te leggen aan de onafhankelijke commissie voor de politiekachten.

3.1. Op 4 oktober 2007 berichtte de secretaris van de Klachtenadviescommissie voor de politieregio Groningen verzoekers dat hun klacht aan die commissie zou worden voorgelegd. Zij werden in een brief van 10 oktober 2007 uitgenodigd om op een hoorzitting te verschijnen. Zij kregen met die brief tevens het onderzoeksrapport en de relevante stukken.

Voor zover het bezwaarlijk was om te worden gehoord, werden zij uitgenodigd om schriftelijk hun visie te geven. Ook behield de commissie zich het recht voor om betrokkenen telefonisch te horen. In de brief werd, in reactie op een daartoe strekkend verzoek van betrokkenen van 5 oktober 2007, aangegeven dat geen onkostenvergoeding kon worden aangeboden voor het bijwonen van een hoorzitting.

3.2. In een reactie van 14 oktober 2007 op deze uitnodiging stelden verzoekers dat de omschrijving van de situatie in het proces-verbaal door de motoragent helder aangaf hoe gevaarlijk de situatie ter plaatse was geweest. Iedereen weet toch, aldus verzoekers, dat stilstaan op de vluchtstrook levensgevaarlijk is, en er daarom wordt geadviseerd om deze onmiddellijk te verlaten en achter de vangrail te gaan staan vanwege de grote kans

overreden te worden.

Zij herhaalden dat deze situatie langer dan 3 à 4 minuten had geduurd.

Nu geen vergoeding kon worden aangeboden voor de bijna vijfhonderd kilometer die verzoekers zouden moeten afleggen, en voor het verloren gaan van een werkdag (kosten voor vervanging van verzoeker als medisch specialist € 900) voor het bijwonen van de hoorzitting, lieten verzoekers weten niet persoonlijk aanwezig te zijn op deze zitting.

4.1. Op 8 november 2007 bracht de Klachtenadviescommissie voor de politieregio Groningen naar aanleiding van het onderzoek naar de klacht advies uit aan de beheerder van het regionale politiekorps Groningen.

In dit advies is onder het kopje "Bevindingen" onder meer het volgende weergegeven:

"De hoorzitting is door de commissie geannuleerd omdat klagers zich daarvoor hebben afgemeld en beklagde geen behoefte had om te worden gehoord.

(...)

Klagers wensen in de vorm van smartengeld een schadevergoeding van € 2000. Ze willen bovendien dat de officier van justitie de opgelegde administratieve sanctie ongedaan maakt. Als reactie op een schrijven van de klachtbehandelaar hebben klagers gemeld de klacht te willen intrekken indien het korps de gevraagde schadevergoeding zal betalen."

4.2. De commissie adviseerde de korpsbeheerder om de klacht ongegrond te verklaren, omdat er - naar het oordeel van de commissie - objectief gezien geen sprake was van een onveilige situatie. Bij dit advies waren de relevante stukken van het klachtonderzoek gevoegd.

4.3. De korpsbeheerder besloot in een brief van 28 november 2007 de klacht van verzoekers ongegrond te achten.

5. Op 26 december 2007 wendden verzoekers zich tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de klacht over de politie

Bevindingen

1. Het standpunt van verzoekers staat weergegeven in de klachtsamenvatting. Zij herhaalden dat de plaats waar verzoekster diende te wachten, op de vluchtstrook, achter markeringsborden, niet veilig, maar levensgevaarlijk was, omdat op hele korte afstand, namelijk 1 meter, het verkeer langsaasde met hoge snelheid. Ook herhaalden zij dat de motoragent zeker tien minuten was weggebleven.

2. De beheerder van het regionale politiekorps Groningen liet weten dat uit het naar aanleiding van de klacht van verzoekers ingestelde klachtonderzoek niet was gebleken dat verzoekster door de motoragent was staande gehouden op een onveilige plek en dat er sprake was geweest van een voor haar levensbedreigende situatie. Bij de staandehouding was gebruik gemaakt van een door markeringsborden afgesloten deel van de rijbaan van de autosnelweg. Hoewel de korpsbeheerder er begrip voor had dat verzoekster de bewuste plaats als onprettig heeft ervaren, was er objectief gezien geen sprake geweest van een levensgevaarlijke situatie. Wanneer dat wel het geval zou zijn geweest, zou die situatie ook moeten gelden voor de betrokken politiemans en de wegwerkers die bezig waren met asfalteringswerkzaamheden.

De korpsbeheerder stelde, dat zoals blijkt uit de verklaring van de motoragent, de plaats van het incident was beveiligd met waarschuwingsborden en markerings- en signaleringsborden en er gold een tijdelijke snelheidsbeperking van 70 kilometer per uur.

De betrokken politieambtenaar had verklaard dat de bekeuringssituatie niet langer had geduurd dan vier minuten.

De korpsbeheerder achtte de klacht niet gegrond, met uitzondering van het deel dat gaat over de duur van de bekeuringssituatie, waar de verklaringen van verzoekster en de politieambtenaar elkaar tegenspraken. Over dat deel van de klacht onthield hij zich van een oordeel.

Beoordeling

3. In deze zaak hebben verzoekers gesteld dat de motoragent verzoekster heeft blootgesteld aan een levensgevaarlijke situatie door haar te sommeren om haar auto op de vluchtstrook naast de snelweg te parkeren. De motoragent heeft dit gemotiveerd weersproken.

4.1. Hoewel de zienswijze van betrokkenen op de gebeurtenissen verschillend is, vertonen hun verklaringen grote overeenkomsten wanneer wordt gekeken naar wat zich feitelijk zou hebben afgespeeld. Zowel verzoekster als de motoragent geven vrijwel dezelfde beschrijving van de locatie waar verzoekster werd gevraagd haar auto stil te zetten.

4.2. Naast de overeenkomsten in de verklaringen ten aanzien van de feitelijke gebeurtenissen, lopen de lezingen van betrokkenen uiteen waar het betreft de subjectieve beleving van het incident. Verzoekster noemt de situatie levensgevaarlijk, terwijl de motoragent spreekt van een veilige situatie.

4.3. De Nationale ombudsman benadrukt dat de wijze waarop iemand een bepaalde situatie ervaart, bij uitsluiting subjectief is, en derhalve ook moeilijk toetsbaar.

Indien de Nationale ombudsman tot oordelen wordt geroepen, dient hij dit echter naar objectieve maatstaven te doen. Wanneer de verklaringen van betrokkenen over de bekeuringlocatie in onderling verband en samenhang worden bezien, hecht de Nationale ombudsman meer waarde aan de zienswijze van de betrokken politieambtenaar dan aan de zienswijze van verzoekster. In dit verband is met name van belang dat verzoekers onvoldoende aannemelijk hebben gemaakt dat er sprake was van een levensgevaarlijke - en daarmee onverantwoorde - situatie.

Op grond van de overgelegde gegevens moet de Nationale ombudsman concluderen dat in dit geval sprake was van een plaats die weliswaar dicht naast de snelweg was, en daardoor druk en onrustig, maar niet levensgevaarlijk. Hij is van mening dat de plaats - als gevolg van de aangebrachte afzetting en markering - voldoende veilig was. Bovendien gold ter plaatse een snelheidsbeperking tot 70 km/u.

De klacht van verzoekers mist dan ook feitelijke grondslag.

5. Ten aanzien van de duur van de bekeuringssituatie lopen de lezingen uiteen, en zijn er geen feiten of omstandigheden gebleken op grond waarvan aan de ene lezing meer waarde moet worden toegekend dan aan de andere. Nu de Nationale ombudsman hiervoor heeft vastgesteld dat de locatie voldoende veilig was, acht hij de tijd die verzoekster daar heeft moeten wachten, al is dit - zoals zij stelt - tien minuten, niet onredelijk lang. Een tijdsspanne van tien minuten om een aankondiging van beschikking uit te schrijven, en daartoe de benodigde gegevens te controleren, is niet onacceptabel en derhalve niet in strijd met het vereiste van voortvarendheid dat inhoudt dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid dienen op te treden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de klacht over de klachtenadviescommissie

1. Het standpunt van verzoekers staat weergegeven in de klachtsamenvatting. Zij tekenden aan dat het advies van de commissie tendentius was, door in dit advies niet de reden op te nemen waarom zij hun klacht eventueel hadden willen intrekken, en evenmin te vermelden waarom zij de hoorzitting niet hadden willen bijwonen.

2. In reactie op deze klacht erkende de voorzitter van de commissie voor de politiekachten, dat deze punten niet waren vermeld in het advies.

Hij maakte daarbij de kanttekening, dat de commissie tijdens de behandeling van de klacht kennis had genomen van het complete klachtdossier. De brief van verzoekers waarin zij de reden vermeldden waarom ze afzagen van het bijwonen van de hoorzitting maakte daarvan deel uit. Dit gold ook voor de brief waarin verzoekers motiveerden waarom en onder welke voorwaarden ze de klacht zouden willen intrekken. Beide brieven waren door de commissie betrokken in haar overweging met betrekking tot het formuleren van haar

advies. Dat was door de commissie in haar advies onder het hoofdstuk "Bevindingen" vermeld. De commissie achtte het niet noodzakelijk in haar advies expliciet op te nemen waarom verzoekers afzagen van de hoorzitting en waarom zij de klacht zouden willen intrekken. Het wel of niet opnemen van deze redenen was van geen enkele invloed geweest op de inhoud van het uiteindelijke advies van de commissie aan de korpsbeheerder.

Het complete onderzoeksdossier van de klacht was gevoegd bij het advies van de commissie dat was verzonden naar de korpsbeheerder. De korpsbeheerder had daarom ook kennis kunnen nemen van de motieven van verzoekers om niet op de hoorzitting te verschijnen, en onder welke voorwaarden ze eventueel bereid waren de klacht in te trekken.

De commissie was derhalve van mening dat het in het advies opnemen van de door verzoekers aangevoerde reden om niet op de hoorzitting te verschijnen en waarom en onder welke voorwaarden zij bereid waren de klacht in te trekken, geen meerwaarde had.

Beoordeling

3. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Het begrip onpartijdigheid heeft betrekking op de houding van bestuursorganen tegenover burgers en het onderwerp van de zaak. Die houding dient vrij te zijn van vooringenomenheid en vooroordeel. Ook de schijn van partijdigheid moet worden vermeden. Echter, niet iedere schijn kan een beroep op vrees van partijdigheid rechtvaardigen: de schijn moet objectief gerechtvaardigd zijn.

4. De klachtenadviescommissie heeft kennis genomen van de brieven waarin verzoekers aangaven waarom en onder welke voorwaarden zij hun klacht eventueel wilden intrekken, en waarom zij niet op de hoorzitting zouden verschijnen. De Nationale ombudsman heeft geen reden om eraan te twijfelen dat de commissie deze brieven ook daadwerkelijk heeft meegewogen in de besluitvorming voorafgaand aan de advisering aan de korpsbeheerder.

5. Verzoekers hebben de hoge kosten opgegeven als reden waarom zij niet op de hoorzitting zouden verschijnen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het niet van vooringenomenheid getuigt dat de klachtencommissie deze reden niet in haar advies heeft vermeld nu niet valt in te zien dat dit voor de beoordeling van de klacht van belang was. Hetzelfde geldt naar het oordeel van het Nationale ombudsman voor het niet vermelden van voorwaarden waaronder verzoekers bereid waren hun klacht in te trekken.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Groningen, is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van de Klachtenadviescommissie voor de politieregio Groningen is niet gegrond.

Onderzoek

Op 9 januari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw en de heer Z. te R., met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Groningen en de Klachtenadviescommissie voor de politieregio Groningen.

Naar deze gedraging, die wat de eerste gedraging betreft wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Groningen, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtenadviescommissie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken politieambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

Deze politieambtenaar maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Groningen over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Zij maakten van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder en de betrokken ambtenaar deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoekers gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen. De (voorzitter van de) Klachtenadviescommissie van de politieregio Groningen gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 26 december 2007 (met als bijlage het onderzoeksdossier van de politie naar aanleiding van de klachtbehandeling, met onder andere de behandeling door de klachtenadviescommissie).

Standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Groningen van 20 maart 2008.

Standpunt van de voorzitter van de Klachtenadviescommissie voor de politieregio Groningen van 31 maart 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie onder Beoordeling.